

POLITECHNIKA KRAKOWSKA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2012/2013

Wydział Inżynierii Środowiska

Kierunek studiów: Ochrona Środowiska

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Kod kierunku: 3

Stopień studiów: I

Specjalności: Monitoring i zarządzanie środowiskiem, Kształtowanie środowiska

1 INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

NAZWA PRZEDMIOTU	Globalne zmiany środowiska naturalnego
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	
KOD PRZEDMIOTU	WIŚ OŚ oIS A8 12/13
KATEGORIA PRZEDMIOTU	przedmioty ogólne
LICZBA PUNKTÓW ECTS	1.00
SEMESTRY	3

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	LABORATORIUM	LABORATORIUM KOMPUTERO- WE	PROJEKT	SEMINARIUM
3	15	0	0	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Celem modułu jest przekazanie wiedzy związanej z aspektami globalnych zmian zachodzących w środowisku naturalnym.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1 Biologia, Chemia, Fizyka, Geologia i geomorfologia

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Umiejętności odróżnienia zanieczyszczeń naturalnych od zanieczyszczeń antropogenicznych obecnych w środowisku oraz wskazania skutków wprowadzenia nadmiernych ilości wybranych pierwiastków i związków chemicznych do środowiska

EK2 Umiejętności rozróżnienia przebiegu procesów krótko- od długoterminowych oraz rozróżnienia przebiegu procesów zachodzących w skali mikro- od procesów zachodzących w skali makro w środowisku naturalnym

EK3 Umiejętności wskazania powiązań między zjawiskami globalnymi a ingerencją człowieka w środowisko

EK4 Wiedza z zakresu najnowszych odkryć dotyczących zmian zachodzących w środowisku o charakterze globalnym związanych z ingerencją człowieka w środowisko naturalne

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Wprowadzenie (obieg materii endogennej i egzogennej, metody badania i obserwacji Ziemi, procesy krótkoterminowe i długoterminowe zachodzące w środowisku)	2
W2	Własności fizyko-chemiczne wody. Krążenie wody w przyrodzie. Tło geochemiczne ekosystemów wodnych, lądowych i morskich. Zanieczyszczenia antropogeniczne ekosystemów wodnych. Zmiany zachodzące w oceanach i ich wpływ na klimat. Zużycie wody.	2
W3	Zwiększenie ilości związków: węgla, azotu, fosforu, siarki, rtęci, PCB w środowisku związane z działalnością człowieka i konsekwencje tych zmian.	5
W4	Dziura ozonowa.	1.5
W5	Wybrane źródła promieniotwórczości sztucznej i ich rozprzestrzenianie się.	1.5
W6	Konsekwencje oddziaływania zanieczyszczonego środowiska na organizmy żywe.	1
W7	Wpływ zmian klimatycznych na historię cywilizacji.	2

7 NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykłady

N2 Prezentacje multimedialne

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	0
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	0
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	0

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Kolokwium

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1 Zaliczenie pisemne

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

W1 Ocena końcowa zostanie podniesiona o 0,5 stopnia jeżeli student uczestniczy we wszystkich wykładach.

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 2.0	Student nie odróżnienia tła geochemicznego od zanieczyszczeń antropogenicznych obecnych w środowisku i nie potrafi wskazać skutków wprowadzenia nadmiernych ilości wybranych pierwiastków i związków chemicznych do środowiska.
NA OCENĘ 3.0	Student odróżnienia tła geochemiczne od zanieczyszczeń antropogenicznych obecnych w środowisku i wskazuje nieliczne skutki wprowadzenia nadmiernych ilości wybranych pierwiastków i związków chemicznych do środowiska
NA OCENĘ 3.5	Student odróżnienia tła geochemiczne od zanieczyszczeń antropogenicznych obecnych w środowisku i wskazuje niektóre skutki wprowadzenia nadmiernych ilości wybranych pierwiastków i związków chemicznych do środowiska.
NA OCENĘ 4.0	Student odróżnia tła geochemiczne od zanieczyszczeń antropogenicznych obecnych w środowisku i wskazuje skutki wprowadzenia nadmiernych ilości wybranych pierwiastków i związków chemicznych do środowiska.

NA OCENĘ 4.5	Student potrafi przeanalizować obieg wybranych pierwiastków obecnych w środowisku, wskazać ich tło geochemiczne i zanieczyszczenia antropogeniczne oraz wskazać na konsekwencje ich nadmiernego stężenia w środowisku
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi bezbłędnie przeanalizować obieg wybranych pierwiastków obecnych w środowisku, wskazać ich tło geochemiczne i zanieczyszczenia antropogeniczne oraz wskazać na konsekwencje ich nadmiernego stężenia w różnych komponentach środowiska konsekwencjami
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 2.0	Student nie rozróżnienia przebiegu procesów krótko- od długoterminowych oraz nie rozróżnia przebiegu procesów zachodzących w skali mikro od procesów zachodzących w skali marko- w środowisku naturalnym
NA OCENĘ 3.0	Student rozróżnienia przebieg procesów krótko od długoterminowych oraz przebieg procesów zachodzących w skali mikro od procesów zachodzących w skali marko w środowisku naturalnym
NA OCENĘ 3.5	Student rozróżnienia przebieg procesów krótko- od długoterminowych oraz przebieg procesów zachodzących w skali mikro od procesów zachodzących w skali marko w środowisku naturalnym, podaje pojedyncze przykłady tych procesów
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi omówić na przykładach przebieg procesów krótko- i długoterminowych oraz przebieg procesów zachodzących w skali mikro i marko w środowisku naturalnym
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi bardzo dobrze omówić na przykładach przebieg procesów krótko- i długoterminowych oraz przebieg procesów zachodzących w skali mikro i procesów zachodzących w skali marko w środowisku naturalnym
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi bardzo dobrze omówić na przykładach przebieg procesów krótko- i długoterminowych oraz przebieg procesów zachodzących w skali mikro i procesów zachodzących w skali marko w środowisku naturalnym, co świadczy o znajomości piśmiennictwa z zakresu globalnych zmian w środowisku naturalnym
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 2.0	Student nie potrafi wskazać powiązań między zjawiskami globalnymi a ingerencją człowieka w środowisko
NA OCENĘ 3.0	Student usiłuje wskazać powiązania między zjawiskami globalnymi a ingerencją człowieka w środowisko
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi wskazać powiązania między zjawiskami globalnymi a ingerencją człowieka w środowisko na pojedynczych przykładach
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi wskazać powiązania między zjawiskami globalnymi a ingerencją człowieka w środowisko na podstawie przykładów
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi omówić na przykładach powiązania między zjawiskami globalnymi a ingerencją człowieka w środowisko

NA OCENĘ 5.0	Student potrafi bardzo dobrze omówić na przykładach powiązania między zjawiskami globalnymi a ingerencją człowieka w środowisko wskazując konsekwencje dla różnych komponentów środowiska w różnych okresach czasu.
EFEKT KSZTAŁCENIA 4	
NA OCENĘ 2.0	Student nie posiada wiedzy z zakresu najnowszych odkryć dotyczących zmian zachodzących w środowisku o charakterze globalnym związanych z ingerencją człowieka w środowisko naturalne
NA OCENĘ 3.0	Student posiada częściową wiedzę z zakresu najnowszych odkryć dotyczących zmian zachodzących w środowisku o charakterze globalnym związanych z ingerencją człowieka w środowisko
NA OCENĘ 3.5	Student posiada wiedzę z zakresu najnowszych odkryć dotyczących zmian zachodzących w środowisku o charakterze globalnym związanych z ingerencją człowieka w środowisko
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi wyjaśnić najnowsze odkrycia dotyczące zmian zachodzących w środowisku o charakterze globalnym związanych z ingerencją człowieka w środowisko
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi wyjaśnić najnowsze odkrycia dotyczące zmian zachodzących w środowisku o charakterze globalnym związanych z ingerencją człowieka w środowisko i zastanawia się nad dalszymi badaniami z tego zakresu
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi wyjaśnić najnowsze odkrycia dotyczące zmian zachodzących w środowisku o charakterze globalnym związanych z ingerencją człowieka w środowisko i ma koncepcje dalszych badań.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKT KSZTAŁCENIA	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO SZCZEGÓLOWYCH EFEKTÓW ZDEFINIOWANYCH DLA PROGRAMU	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W07, K_U13	Cel 1	W2 W3 W7	N1 N2	F1 P1
EK2	K_W08, K_U13	Cel 1	W1 W2 W3 W4 W5	N1 N2	F1 P1
EK3	K_W07, K_U13	Cel 1	W2 W3 W4 W5 W6 W7	N1 N2	F1 P1
EK4	K_W07, K_W08	Cel 1	W2 W3 W4 W5 W6 W7	N1 N2	F1 P1

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA

- [1] **Berner, E.K. et R.A. Berner** — *Global environment. Water, Air and Geochemical Cycles.*, New Jersey, 1996, Prentice Hall
- [2] **Niedzialski J., Gierczak T.** — *Dziura ozonowa przyczyny i następstwa*, Warszawa, 1992, PLJ
- [3] **Lovelock, J.E., 1987** — *GAIA, A New Look at Life on Earth*, Oxford, 1987, Oxford University Press

LITERATURA DODATKOWA

- [1] Archibald D., 2007, The past and future of climate. The Lavoisier Group's 2007 Workshop 'Rehabilitating Carbon Dioxide' Melbourne
- [2] Schellnhuber H. J., 2006, *Avoiding dangerous climate Change*, Cambridge University Press
- [3] Czasopisma: Nature, Science, Global Biogeochemical Cycles
- [4] Różański K., 2001, Antropogeniczne zmiany klimatu: mit czy rzeczywistość? Materiały XXXVI Zjazdu Fizyków Polskich, Toruń
- [5] Oki T., Kanae S., 2006, Global Hydrological Cycles and World Water Resources, Science Vol. 313, s. 1068-1072
- [6] [http://www.epa.gov/solec/solec_2000/presentations/Human_Health_Fish_Contaminants_\(McCann\).pdf](http://www.epa.gov/solec/solec_2000/presentations/Human_Health_Fish_Contaminants_(McCann).pdf)
- [7] <http://www.bbc.co.uk/sn/climateexperiment/>
- [8] Harris et al. (eds), 2003, *Ecosystem responses to mercury contamination: indicators of change*. CRC Press.
- [9] Czaja S., 1998, *Globalne zmiany klimatyczne*, Wyd. Ekonomia i środowisko
- [10] Bright M., *Zanieczyszczenie oceanów*, Wyd. Almapress, 2000
- [11] Butcher, S.S., Charlson, R.J., Orians, G.H., Wolfe, G.V. (editors), 1992. *Global Biogeochemical Cycles*. Academic Press, London, 377 p
- [12] Catto, N., Catto G., 2004, Climate changes, communities, and civilizations: driving force, supporting player, or background noise? *Quaternary International* 123-125: 7-10

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr inż. Anna Czaplicka (kontakt: aczapl@usk.pk.edu.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

1 dr inż. Anna Czaplicka-Kotas (kontakt: aczapl@pk.edu.pl)

2 dr hab. inż. Ewa Szalińska van Overdijk (kontakt: eszalin@pk.edu.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejsowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....

.....